

EL BUTLLETÍ

Núm. 49

Abril 2011

BUTLLETÍ INFORMATIU CEIP POMPEU FABRA

A l'última Assemblea de l'Ampa tres pares de P3 i P4 van comentar que els era difícil poder participar a les diferents comissions de l'escola perquè no els arribava la informació, i per tant, desconeixien com s'organitzen aquests grups, què fan i qui són els seus membres.

Tot i que el dia de portes obertes s'explica com funciona l'escola, és cert que els pares reben tanta informació que al final es queden amb la més prioritària perquè el seu fill/filla aconsegueixi una bona adaptació a l'inici de l'educació infantil, com per exemple: orientació educativa, organització del menjador,...

Des de la Comissió del Butlletí, on cada vegada som menys i tan difícil és aconseguir nous membres o participacions puntuals, vam pensar que no podíem passar per alt aquesta circumstància on potser estàvem creant barreres.

Per això, abans de la publicació d'aquest número, vaurem rebre un comunicat del butlletí on us plantejarem un seguit de qüestions sobre el tema de la coeducació, demanarem la vostra opinió sobre la vacunació del Papiloma humà i també l'aportació de fotografies preparatòries del Carnestoltes. Va ser decepcionant quan el dia 14 de febrer vam entrar a la bústia del butlletí, només havia la felicitació d'una mare per a la nostra iniciativa, la qual cosa vam agrair, però res més... De totes maneres seguirem insistint, enviant comunicats, penjant cartells, perquè no sempre siguem els mateixos i el butlletí quedi obert a tots.

Recordeu que us podeu adreçar al correu: butlletipompeu@gmail.com, o bé al bloc: <http://ampapf.wordpress.com/>. També hem establert un altra via de comunicació que a la millor és més còmode per alguns pares: disposarem d'una bústia a consergeria on podreu deixar les vostres suggerències o qualsevol altre material que creieu d'interès.

Com a novetat d'aquesta revista hem afegit una nova secció "Espai de tots" seguint en la nostra línia oberta de participació.

Espero que us agradi i gràcies a tots per llegir-lo.

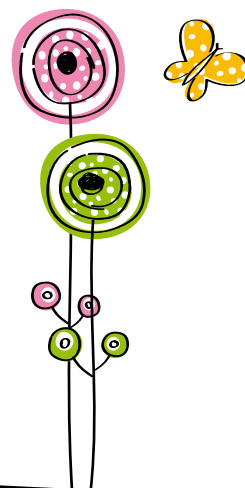
Núria Catalan,
mare d'una Tronada del Pompeu

Inaugurem aquesta nova secció a l'espera que sigui un espai on tothom pugui aportar les seves preocupacions, il·lusions, o bé crítiques sempre que siguin constructives. Totes les opinions seran vàlides. Podeu publicar amb pseudònim si voleu que no surti el vostre nom, però des del butlletí hauríem de saber la vostra identificació, només per comprovar que no sigui una persona que no formi part de l'escola.

Digueu
La vostra
Aquest és
el teu espai

US ESPEREM

És l'escola dels
vostres fills,
voleu participar?

COEDUCACIÓ: PARADOXES I SENTIT DE L'HUMOR

El color tòxic i el nen amb malles

El teu primer fill mascle va arribar un dia a casa dient que el rosa era un “color tòxic”. Si tocava res d’aquest color, havia de córrer a rentar-se les mans per desinfectar-se de vés a saber quins gèrmens femenins.(...)

Et va sortir la vena reivindicativa mamada durant deu anys d’escola progre. Vas fer un discurs de la igualtat entre colors que va convèncer a mitges el teu fill gran, però el segon dels teus fills mascles el va entendre i assimilar tant que, des d’aleshores, va fer bandera del color rosa. Calia compensar una discriminació injusta contra un color que era tant de nens com de nenes, només faltaria. (...) L’obsessió del nen pel color rosa va fer que tu, la gran defensora de la igualtat entre colors (i entre sexes, per extensió), comencassis a buscar excuses per dissuadir-lo. “Segur que no t’estimes més la llibreta verda, carinyo?”. I quan ell deia que no, que sens dubte preferia la de color rosa,

l’orgull de mare no et cabia dins del pit, però et sorprenies justificant l’elecció del nen davant la dependenta de la papereria. (...) On coi havien anat a parar els principis que se suposa que tenies tan i tan arrelats?

El tercer dels teus fills mascles el vesteixes amb malles.(...) Són molt més pràctiques, còmodes i barates que els pantalons amb cremalleres, butxaques i costures diverses. L’altre dia (...) li vas comprar malles de tots colors. (...) Unes de vermelles, unes de blaves, unes de taronges, unes de grises, unes de negres, unes de grogues... Un parell de malles de cadascun dels colors que tenien exposats, excepte d’un. Una cosa és que el facis anar amb malles, i una altra que li posis malles de color rosa. No fotem.

**Text extret del llibre ‘La feina o la vida’
d’Eva Piquer,
editat per Columna l’any 2010.**

Aquest curs, a l'escola, ens hem proposat reflexionar sobre el paper de l'home i la dona a la societat i concretament al nostre centre. Des dels primers anys de la història de l'Escola Pompeu Fabra com a centre educatiu hem mostrat una sensibilitat especial en aquest aspecte. Però malgrat trobar-nos en ple segle XXI, no tenim pas la sensació d'haver arribat gaire lluny. Els estereotips són evidents, les actituds continuem tenint un matís de gènere i la igualtat no sabem ben bé què significa. Treballem colze a colze, nens i nenes, homes i dones; però cap a on?

La darrera reunió de la CUP (Comissió Unida del Pompeu) va tractar aquest tema, en vàrem parlar i ens va sortir una llista de preguntes que vàrem repartir a les classes per tal que en parlessin. Hem recollit les diferents reflexions de cada grup classe, des dels nens i nenes de la classe dels Terrícoles (P5) fins a les noies i nois dels Últims del Niu (6è Pri). Aquests són els seus pensaments:

Davant de la pregunta de **Som iguals els nens i les nenes?** Els i les Terrícoles opinen:

_ Som iguals i som diferents.

_ Els nens tenen penis i les nenes vulva.

_ Tots tenim cara, cames, cabell..., però tots som diferents.

I si ens preguntem: **Podem fer el mateix les nenes i els nens?**

_ Sí, podem fer les mateixes coses, jugar amb les mateixes coses, anar

en bici, en patinet, a metges, a caseta, al vaixell pirata.... Portar roba del color que ens agradi (hi ha nens que porten coses roses i nenes coses blaves). Tots ens vestim, però els nens no porten faldilla!

_ Ah, però hi ha un país que sí que en porten.

_ Si volem mirar contes a la biblioteca només hi ha contes de grans i de petits, però no de nens o de nenes.

_ SOM IGUALS I ENS AGRADA SER IGUALS! I TAMBÉ VOLEM FER EL QUE ENS AGRADA!

Ara escoltarem als nens i les nenes de la classe *Ja som verds i verdes!*

En primer lloc ens preguntem si: **TREBALLEM JUNTS NENS I NENES ?**

_ Sí, perquè treballar un grup de nenes soles o un grup de nens sols seria molt avorrit. D'aquesta manera a part de ser més divertit també ens podem ajudar més.

_ Si sempre treballéssim separats no arribaríem mai a conèixer-nos.

_ Tampoc no ens agradaria dinar per separar nois i noies.

I també ens preguntem: **JUGUEM ALS MATEIXOS JOCS ?**

_ No podríem jugar separats tampoc perquè si juguéssim a pares i mares ... Qui faria de pare?

_ A futbol juguem *verds i verdes* però les nenes es cansen abans de córrer tanta estona i llavors decideixen deixar de jugar. Però podrien seguir jugant fent de porteres!

_ Quan juguem a espies o dinosaures juguem barrejats i anem canviant de "capità".

_ Jo penso que les nenes són més fines i delicades. I els nois tenen més força i les noies menys.

_ Les noies no són fines, bé totes no són delicades, també hi ha noies fortes, com tampoc tots els nois són forts.

_ Les noies no saben fer tantes coses com els nois, ells fan més esport.

_ Però que dius jo també faig esport i sóc nena.

_ A la classe hi ha set verds que fan esport, però també hi ha cinc nenes que en fan.

_ Ara ens agrada molt jugar a intercanviar cromos, els primers que van començar a portar-ne van ser els nois però ara també en porten les noies.

_ A mi la meva mare em pregunta on els venen, però jo no sé on comprar-los.

_ Als "beyblade" només hi juguen nens encara no hi ha cap noia que en porti.

_ Per què cap noia no en té?

_ A mi m'agraden però la meva mare no me'n vol comprar, diu que ho demani per reis.

_ Avui al pati hem jugat amb dos peluixos, totes érem noies.

_ És que els nois no els agraden els peluixos?

_ No, perquè cinc nens de la nostra

classe tenen peluixos a casa seva i hi juguen.

Arribem a 2n, les nenes i els nens dels 26 segons parlen sobre els lavabos i els vestuaris: **Cal que hi hagi lavabos de nens i de nenes? Cal que hi hagi vestuaris separats?**

La classe dels 26 segons hem parlat en diverses ocasions d'aquest tema i ens hem trobat que hi ha diversitat d'opinions.

La qüestió dels lavabos és més senzilla. La majoria opina que no hi ha cap necessitat de separar-los, malgrat que les nenes comenten que els nens a vegades "no tenen punteria" i deixen els vàters bruts.

La separació o no de vestuaris és més discutida.

Tots estem d'acord en el fet que som companys i que no hem de tenir vergonya. Però també hi ha alguns nens i nenes que comenten que sí que en tenen de vergonya i que això fa que moltes vegades facin tonteries i no es canviïn amb naturalitat.

Tenim clar que cadascú és com és i que no ens hem d'avergonyir del nostre cos i que l'any passat quan anàvem a la piscina ens canviàvem junts i no passava res.

A la classe de *Com el tres no hi ha res* (3r Pri) es pregunten: **Les habitacions de colònies han de ser compartides ?**

Sí, el fet de dormir junts ens permet relacionar-nos amb tots els companys i companyes i passar-ho bé en una situació diferent de a l'escola.

Podem conèixer-nos més bé, agafar més confiança i no tenir vergonya pel fet d'anar en pijama.

Podem fer amigues i amics nous compartint tots junts activitats a l'habitació, com pot ser: el joc dels coixins, la desfilada de pijames... o simplement parlant amb les persones que dormen més properes a nosaltres.

Ara són els nois i noies de la classe *Els tronats del Pompeu* (4t Pri) els que es fan les següents preguntes: **els nens són més moguts que les nenes?**

Si ho diguéssim sense pensar diríem que els nens són més moguts però si ens fixem amb els nens i nenes que coneixem, pensem que són igual de moguts. Ens hem fixat amb els companys i companyes de classe i ens hem adonat que hi ha tants nens com nenes que són molt moguts.

Els nens juguen més a "lo bruto" i es nota més però això no vol dir que siguin més moguts que les nenes, que també juguen a jocs com saltar a corda, fer curses o jocs amb pilota.

També és pregunten: **els nens tenen més conflictes que les nenes?**

Tots tenen conflictes. Als nens se'ls nota més perquè de seguida es criden, s'insulten i a vegades es barallen. Les nenes ho fan més dissimulat, es nota menys, s'insulten d'amagat, busquen la complicitat d'altres nenes per ficar-se amb la que estan barallades.

Els nens als duren menys els conflictes i sobretot surten pel futbol, es poden barallar a l'hora del pati però quan puguen a la classe ja no se'n recorden.

A les nenes els poden durar més, però també acaben fent-se amigues.

Us interessa saber què opinen les noies i els nois de la classe de *Toquem el cinc?* (5è Pri). **Es preguntaven com s'ha d'educar un nen? i una nena?**

Nosaltres creiem que un nen i una nena s'han d'educar igual perquè han de tenir els mateixos drets i les mateixes obligacions. Som persones de sexe diferent que hem d'aprendre a conviure, a relacionar-nos a respectar-nos, a valorar els amics i la família, a tenir informació i coneixements, a jugar, a saber cuidar de nosaltres mateixos i dels altres, a esforçar-nos per aconseguir les coses...

A l'escola i a casa ha d'haver unes normes i uns límits que ens ajudin a saber compartir sense insultar-nos ni agredir-nos i a solucionar els conflictes dialogant. Tant se val si som nens o nenes.

Abans sí que hi havia escoles "de nens" i escoles "de nenes" però ara per sort estem barrejats i al pati podem jugar als mateixos jocs. I a les biblioteques hi ha llibres per diferents edats però no per a diferents sexes.

Però a algunes botigues es veuen anunciats roba i joguines "per a nens" i "per a nenes". I hi ha molta gent que es pensa que a tots els nens els agrada el color blau i el futbol i que a totes les nenes, el color rosa i les nines i això no és veritat. I, de vegades, s'insulta els nois que no juguen a futbol.

Relacionada amb aquesta primera

pregunta, també és preguntaven: **hi ha feines de dones i feines d'homes?**

Abans les dones s'havien de quedar a casa cuidant els fills i netejant mentre els homes anaven a treballar però ara la majoria de feines són mixtes. Com a mínim aquí a Barcelona perquè a d'altres països encara passa.

Hi ha moltes feines on la majoria són homes –com bombers o paletes- i d'altres que les fan sobretot les dones – com netejar o cuidar nens i gent gran- encara que això ja comença a canviar. Els oficis que necessiten més força física els podran fer els homes amb més facilitat que algunes dones. Però, si han estudiat el mateix, han de poder treballar en igualtat de condicions. I les feines de casa les haurien de compartir perquè tant homes com dones estan capacitats per fer-les.

Encara que una noia vulgui ser jugadora de futbol o de bàsquet a la TV fan sobretot partits i campionats d'equips masculins.

Ara és el torn dels més grans de l'escola, com ho veuen les noies i els nois dels *últims del Niu?* (6è Pri) **Elles i ells es pregunten qui té més èxit en la nostra societat, els nois o les noies?**

Seria just que els nois i noies tinguessin el mateix èxit en la nostra societat.

Hi ha gent que pensa que les noies no acaben de tenir el mateix èxit i altre gent que tan els nois i les noies tenen el tenen per igual.

En alguns treballs els nois són més coneguts, com en el futbol,

motociclisme... I en algunes professions les noies tenen més èxit, com a la natació sincronitzada, cantants...

Un altre motiu pel que creiem que els nois tenen més èxit és per "culpa" dels empresaris que prefereixen contractar a homes, perquè les noies després de tenir un fill tenen un permís de maternitat de 4 mesos per estar amb aquest nadó. Però s'hauria d'intentar que això no passés i que el permís, a l'hora de tenir un fill, fos tant per l'home com per la dona.

També es qüestionen **Qui treu més bones notes, els nois o les noies?**

Depèn de la persona, pensem que no té res a veure si és noi o noia.

Si estudia o no estudia, si s'esforça o no...

També s'ha de tenir en compte la capacitat mental o intel·lectual de la persona.

Ja ho veieu, el tema és engrescador. Hi ha opinions per a tots els gustos, però com diuen les nenes i els nens de la classe de *Ja som verds i verdes*: Aquesta és una d'aquelles converses que no s'acabaria mai, tan per la passió que hi posem, com pels tòpics que cal anar trencant...

I si sou vosaltres qui l'acabeu a casa?

**Alumnat i professorat
Escola Pompeu Fabra**

Moltes persones pensen que cal educar igual els nens i les nenes per aconseguir que siguin realment lliures. Però aquest és un error de base que porta a perpetuar les diferències.

Per quin motiu? Les noies i els nois reben pressions socials molt diferents per més que a casa nostra no sigui així. Només cal veure els personatges masculins i femenins als dibuixos animats i als contes: són ben diferents.

La pressió social exigeix que les noies siguin sensibles, curoses, boniques... mentre que els nois són pressionats per a contenir les emocions, per prendre la iniciativa, per fer servir la força...

Si voleu educar per a la llibertat, la felicitat i la igualtat, heu de tenir present aquestes diferents pressions socials i actuar de forma conscient per equilibrar-les.

Com la pressió social és molt poderosa perquè està omnipresent: a la tele, en la forma de vestir, en els contes, en les cançons, en la publicitat, en el llenguatge... ens cal actuar de forma molt conscient si volem que els nostres fills i filles siguin lliures i feliços i no reproduixin els rols socials.

Però què podem fer en concret?

En primer lloc, desemmascar de forma continuada el tractament diferent que reben les nenes i els nens. Hem de posar en evidència això davant els nostres fills i filles explicitant el paper absurdament diferent dels personatges en les sèries de dibuixos, en els contes tradicionals, en les cançons... Així les vostres filles es "vacunaran agafant anticossos" de la necessitat de ser princeses, de ser boniques, de jugar un paper secundari, de ser sempre

sensibles... i que els vostres fills es "vacunaran agafant anticossos" de la necessitat de ser forts, de negar les emocions i la seva expressió, d'haver de guanyar per ser reconeguts....

És a dir, l'acció més important és fer visible la forma com l'entorn intenta manipular-nos. La invisibilitat és la seva força i ens cal trencar-la perquè es puguin defensar.

I en segon lloc cal reequilibrar les pressions socials amb accions diferents segons tinguem un fill o una filla:

Amb les nenes ens cal destruir l'amor romàntic com ideal de vida (les nostres filles no necessiten cap príncep que les salvi: ja tenen valor per elles amb o sense parella futura) i el mite de la mitja taronja que completarà la nostra vida (tothom és complert). A més, hem de trencar amb la necessitat de la bellesa perquè, mentre sigui una necessitat, serà una presó i, finalment, han d'aprendre tècniques assertives davant un món que, subtilment, les situarà en un segon pla. Aquestes tres propostes, juntament amb l'oferiment de referents positius: dones sensates, sensibles i poderoses serà de gran ajuda per a elles.

Amb els nois hem de fer una feina totalment diferent: els hem d'ajudar a reconèixer, gestionar i expressar el màxim nombre d'emocions, han de recuperar la tendresa i el contacte amable amb els altres i amb el seu interior, a més els hem d'ajudar a reconvertir la seva energia en fermesa no violenta i indicar-los que la violència no és d'homes sinó de persones immadures, a més hem de situar la cura de la gent al centre de la seva vida enlloc de l'èxit professional (facilitant-los experiències de cura) i ajudar-los a

superar l'homofòbia i la misogínia que, tot sovint, s'utilitzen com a formes de demostrar una mal entesa masculinitat. També els podem oferir models de masculinitats sensibles i fortes com Nelson Mandela, Gandhi o Cristian Xè de Dinamarca. Així els nois podran construir-se més enllà dels estereotips socials.

Com veieu, hem de fer feines ben diferents per a noies i per a nois: mentre hem d'empoderar les nenes

per una banda, hem de fer que els nens es reconciliiïn amb la no-violència i les emocions per una altra.

Si voleu filles i fills lliures no els heu de tractar igual, sinó diferent per reequilibrar les pressions socials que pateixen. No serà fàcil, però tampoc esteu obligades ni obligats a ser perfectes... la vostra intenció i el vostre amor és el que marcarà la diferència i les vostres filles i fills ho sabran entendre perfectament.

Daniel Gabarró
Mestre de l'escola

Fracàs escolar? La solució inesperada del gènere i la coeducació

Daniel Gabarró Berbegal

www.danielgabarro.cat

Quina manera és la més eficient per superar el fracàs escolar actual? O en altres paraules: Com podem incrementar l'èxit escolar? Com reduir el fracàs escolar de manera significativa al nostre país?

Les dones i les noies estudiants han incrementat el seu èxit escolar en totes les classes socials, en tots els àmbits geogràfics i en tots els models escolars d'una forma increïble en els últims anys.

Durant anys les dades ens han estat parlant, a viva veu, dient-nos que les expectatives de gènere i la identitat de gènere eren claus per incrementar l'èxit escolar. I durant anys, el tema de la coeducació i el gènere han estat considerats temes menors dins del sistema educatiu. Tanmateix, amb les dades a la mà, la coeducació com a forma específica d'incidir en la identitat de gènere és la clau per impulsar una millora notable de l'èxit acadèmic.

En comprovar les dades que tenim dels últims trenta anys, ens adonem que les noies ens ofereixen el camí per exportar l'increment del seu èxit escolar de forma generalitzada. Algunes coses concretes vam fer amb les noies que no hem sabut fer amb els nois. Aquestes diferències, aquesta

aportació ha de ser ara analitzada i exportada a tota la població escolaritzada. I, és clar, aquesta aportació té una relació directa amb el gènere, amb la forma com abordem les diferències entre homes i dones. Necessitem transmetre als nois el missatge que la masculinitat no està renyida amb l'estudi, ni amb l'escola, ni amb la cultura.

El gènere i la coeducació no són, doncs, dos temes anecdòtics dins del context educatiu actual, sinó nuclears i centrals. Hem de focalitzar-hi el nostre esforç pedagògic, però també polític i social. Si no abordem conscientment el gènere i els nois continuen com ara, el nostre nivell d'èxit acadèmic no pot incrementar-se. Fins i tot és possible que algunes noies –especialment les de classes populars– tendeixin a “masculinitzar” el seu model i, per tant, també decreixi el rendiment escolar de les noies en un futur proper.

Les diferències biològiques entre gèneres existeixen i estan demostrades i estudiades, però aquestes diferències passen a un segon pla quan es parla de fracàs escolar i, en canvi, preval el factor cultural. En conseqüència, hem de centrar-nos en la forma com abordem culturalment la diferència de ser home o dona, en la identitat de gènere. Aquest és el punt en què rau, pel que sembla, la causa explicativa de la gran diferència de l'èxit escolar entre nois i noies en aquest moment concret del nostre país.

Però vull advertir que no hem de reduir el significat del terme coeducació a l'educació mixta, ni a les accions que dirigim únicament al gènere femení,

sinó a aquelles que l'inclouen i, a més, incorporen accions específiques per transformar també els estereotips masculins. Sense el suport general i social al tema del gènere, l'èxit acadèmic podria estar en perill. Estiguem amatents: el nostre futur en depèn.

Les explicacions biològiques poden ser més o menys útils per comprendre el punt de partida, però no han de modificar la nostra acció educativa i social. De fet, la raça humana compta amb la cultura per transcendir els límits purament biològics i és una obligació política i social procurar que les predisposicions biològiques no es potenciïn, ni generin conflictes socials evitables. Crec que hem de deixar de banda els teòrics límits biològics (inexistents científicament pel que fa a capacitats intel·lectuals) i concentrar-nos a eliminar les seves conseqüències. Podem estar segurs que lluitar contra aquestes conseqüències beneficiarà tant les noies com els nois.

El més important és adonar-nos que és indiferent que estiguem genèticament predisposats a unes coses o a unes altres, segons siguem homes o dones. El que sí que és rellevant és decidir si socialment estem disposats a facilitar que cada persona arribi al seu màxim potencial, al marge del seu punt de partida. El nostre objectiu és potenciar les diferències o, al contrari, partir de la diversitat i del dret a ser diferents, i reduir les desigualtats? Hem de potenciar l'expressió de la violència, o hem d'educar cap a la cooperació i l'ajuda mútua al marge de la predisposició biològica de

El 15 de desembre de l'any passat Daniel Gabarró, que havia estat professor de la nostra escola, va venir a fer-nos una xerrada sobre la coeducació. Partia del seu treball de recerca publicat íntegrament al seu bloc, *Fracàs escolar? La solució inesperada del gènere i la coeducació*, (disponible en versió PDF gratuïta). Jo no vaig poder assistir a la xerrada però m'he llegit el seu treball i n'he fet un resum per presentar-vos-el i animar-vos a llegir-lo. Els fragments són extrets literals però ordenats i escapçats (perdó, Dani!) subjectivament per mi. I totes les idees que s'hi esbossen estan molt més ben explicades, raonades i documentades en el treball complet.

Ada Arbós,
mare d'una última del niu i d'una vint-i-sis segons.

cada persona? Hem d'acceptar una teòrica inferioritat de les dones en matemàtiques o ciències, així com dels homes en llenguatge i habilitats socials o, en canvi, hem de procurar que ambdós gèneres sobrepassin ambdues dificultats? Crec que socialment només tenim una opció: assegurar que totes les persones arribin al seu màxim, al marge del seu punt de partida. Aquesta certesa tanca la porta al conformisme determinista amb arguments morals i ens impulsa a actuar amb major consciència. Per tant, des d'aquesta perspectiva les accions de gènere i coeducació són imprescindibles perquè tant nenes com nens arribin a expressar totalment totes les seves màximes possibilitats.

Mentre la coeducació, és a dir, l'acció decidida i conscient sobre els valors de gènere –el que s'espera de nosaltres com a homes o com a dones– no estigui al centre de l'àmbit escolar serà impossible incrementar l'èxit escolar. Mentre no s'impulsin accions conscients que incloguin tota la comunitat amb accions específiques i distintes per a cada gènere (a causa que cada gènere parteix de posicions socials diferents), els avanços seran parcials i insuficients.

També ara l'estem abocant al fracàs si no aconseguim que la coeducació sigui una realitat en tots i cadascun dels nostres centres educatius. Cal que sigui obligatòria a tots els centres docents. Centrant-me únicament en l'àmbit educatiu, heus aquí unes primeres propostes que poden ajudar a incrementar l'èxit escolar:

Per a l'Administració:

- Incloure el tema de la coeducació de forma rellevant en la formació inicial i continuada del professorat.
- Augmentar el número d'homes als inicis del sistema educatiu (especialment a llars d'infants i educació infantil).
- Equilibrar el número de docents dones i docents homes en les diferents tipologies d'estudis.
- Potenciar els valors masculins d'acció i els femenins de cura en un diàleg fructífer.
- Qüestionar els valors implícits dels currículums tradicionals androcèntrics.
- Qüestionar la utilització dels espais als centres.

Per a la comunitat educativa:

- Qüestionar la llibertat d'eleccions a jocs, llibres, assignatures optatives. Fer un treball previ perquè cada persona pugui escollir realment des de la veritable llibertat, més enllà dels estereotips i els prejudicis socials.
- Treballar conjuntament docents i famílies.
- Explicitar i posar en dubte els estereotips tradicionals.
- Visibilitzar tots els diferents models de famílies.
- Treballar l'educació afectivo-sexual de forma no sanitària, reproductiva, ni moralista.

Per als nois:

- Facilitar i explicitar tasques de cura vers altres persones.
- Potenciar la introspecció i l'autoconeixement.
- Potenciar la reconciliació, expressió i gestió de les pròpies emocions.
- Potenciar relacions d'amistat en el tema personal i no només en les activitats.
- Eradicar la misogínia i l'homofòbia com a formes socialment acceptables d'expressar la masculinitat.
- Oferir models de masculinitat positiva.
- Repensar el currículum.
- Potenciar la no-violència com a forma d'expressió de la masculinitat.
- Treballar la cooperació i superar la competició com a forma d'autovalorar-se.
- Explicitar què vol dir ser home complet avui dia i animar-los a ser-ho.

Per a les noies:

- Utilitzar un tipus de llenguatge que no les invisibilitzi.
- Oferir un currículum que no sigui androcèntric.
- Oferir referents positius a totes les àrees.
- Treballar perquè no es valorin en funció del físic i la bellesa com a eix principal.
- Desemmascarar el cost de l'amor romàntic que les fa dependents.
- Potenciar la seva presència al centre en tots els espais, inclosos el pati i l'aula.
- Desenvolupar estratègies de comunicació assertives.
- Treballar perquè integren estratègies de detecció de discriminacions i se sentin capaces de defensar els seus drets de manera assertiva.

Text complet a: www.danielgabarro.cat

Reial ordre de 25 de febrer de 1911

Es permeten les aules mixtes, amb alumnes de l'escola de nens i de l'escola de nenes de cada localitat. Condió: que l'ambient del poble o ciutat en sigui favorable. Si l'entorn s'hi resisteix, s'aconsella no fer-ho.

Conclusió: les aules mixtes varen ser poques.

Decret de la Generalitat, de 27 de juliol de 1936

Es crea el Consell de l'Escola Nova unificada amb la finalitat d'iniciar una escola nova, única, gratuïta, laica, amb coeducació i en llengua catalana.

Ordre de 9 de setembre de 1937

S'estableix la coeducació a totes les escoles de primària de la zona republicana, assegurant que l'activitat de nens i nenes serà igual i conjunta.

Ordre ministerial d'1 de maig de 1939

S'aboleix la coeducació per ser un "sistema contrari a los principios religiosos del glorioso Movimiento Nacional y de imprescindible supresión por antipedagógico y antieducativo, para que la educación de los niños y de las niñas responda a los principios de sana moral y esté de acuerdo en todo con los postulados de nuestra gloriosa tradición".

Es reforça la divisió sexual del currículum a partir d'assignatures diferenciades en funció del gènere.

Llei general d'educació de 1970

S'obre la porta a l'educació conjunta de nenes i nens. Ningú no es pronuncia en contra de la proposta, i progressivament les escoles es van convertint en mixtes.

Amb tot, "los programas y orientaciones pedagógicas serán establecidos por el Ministerio de Educación y Ciencia (...) y serán matizados de acuerdo con el sexo".

Llei orgànica d'ordenació general del sistema educatiu, de 3 d'octubre de 1990

Reconeix la discriminació per sexes del sistema educatiu i, en conseqüència, es replanteja l'activitat educativa atenent al principi d'igualtat d'oportunitats entre ambdós sexes. Així queda recollit en el disseny curricular, marcant objectius i continguts amb referències explícites a la igualtat de gènere i establint orientacions per incorporar metodologies que potenciïn la coeducació, que haurà d'abordar-se de manera transversal.

Llei orgànica d'educació, de 3 de maig de 2006

"Tres son los principios fundamentales que presiden esta Ley. El primero consiste en la exigencia de proporcionar una educación de calidad a todos los ciudadanos de ambos sexos, en todos los niveles del sistema educativo."

Entre els principis que inspiren el sistema educatiu trobem "el desarrollo de la igualdad de derechos y oportunidades y el fomento de la igualdad efectiva entre hombres y mujeres."

Una de les finalitats de l'educació és "el respeto de los derechos y libertades fundamentales en la igualdad de derechos y oportunidades entre hombres y mujeres".

Certament la vida de les dones ha anat canviant. Però encara cal legislar la igualtat. De moment, seguim coeducant i no posem el punt i final.

Ester Hidalgo
Terrícoles – Ja som Verds i Verdes

CARNESTOLTES
2011

NYAM NYAM

Aquest és el segon any que es practica la vacunació sistemàtica del virus del papil·loma humà a les escoles, dins del calendari de vacunes, a aquells alumnes que estiguin cursant sisè de primària, en concret a les nenes.

Com en tot, i especialment com a mare d'una d'aquestes nenes, cal estar ben informats per saber què és, per què serveix i contra què prevé aquesta vacuna.

Què és el VPH?:

VPH són les sigles de virus del papil·loma humà. N'hi ha més de 100 tipus: alguns causen berrugues o papil·lomes benignes a les mans o als peus, tumors al coll o a l'àrea genital. D'altres, més de 40 tipus, afecten l'àrea anal i genital. D'aquests, un 15% es relacionen amb el càncer genital: són els tipus que anomenem oncogènics o d'alt risc.

Com es transmet?:

La infecció genital pel VPH és una malaltia de transmissió sexual (ITS), pos-siblement la més comuna entre les persones joves sexualment actives. S'estima que la majoria de les dones hi entren en contacte en algun moment de la seva vida a través del coit. No es pot determinar el moment en què això es produeix. En la majoria de casos, la infecció es resol espontàniament i passa completament desapercebuda, és a dir, les persones no en són conscients, encara que la poden transmetre.

La seva importància radica, a més que és contagiosa, que existeix una clara

relació amb el càncer de cèrvix (coll uterí) en la dona.

El càncer de coll d'úter és el SEGON càncer en freqüència a tot el món després del càncer de mama, i és el principal càncer femení en la majoria dels països en vies de desenvolupament, fins un 80% dels casos. S'estima que causa al voltant de 500.000 morts l'any arreu del món.

A casa nostra, el càncer de cèrvix és poc freqüent (setè, per ordre de freqüència), però el nombre de casos nous anuals és de més de 2.000 a Espanya i 256 a Catalunya, aproximadament un 3% dels tumors en les dones, i provoquen la mort de 90 persones l'any.

Quins són els factors de risc del VPH?:

Tant homes com dones poden contreure'l i transmetre'l sense saber-ho. Atès que el virus pot romandre inactiu durant un temps prolongat, una persona pot estar infectada amb VPH genital encara que faci molt de temps del contacte sexual que el va originar.

Hi ha més risc de tenir el virus:

- Com més aviat s'iniciïn les relacions sexuals
- Quan s'hagin tingut moltes parelles sexuals
- Si es té una parella que hagi tingut moltes parelles sexuals

Cap estudi ha demostrat que el VPH genital es transmeti per:

- Utilitzar el vàter
- Petons a la boca, abraçar algú o agafar de les mans

- Higiene personal deficient
- Compartir aliments o estris
- L'ús de piscines, jacuzzis, etc.

D'altra banda, els homes circumcidats tenen un risc menor de contraure la malaltia i, per tant, de contagiar les seves parelles.

Com es pot prevenir la infecció pel VPH?:

Si bé els preservatius no garanteixen la protecció total contra el virus, el seu ús s'ha relacionat amb una menor taxa de càncer cervical. És probable que, per aconseguir una protecció total, el preservatiu s'hagi d'utilitzar al llarg de TOT l'acte sexual. Sigui com sigui, el preservatiu constitueix una bona protecció per a d'altres malalties de transmissió sexual i per als embarassos no desitjats.

Recentment s'han aprovat vacunes per a la prevenció de la infecció d'alguns tipus d'aquest virus: els 16 i 18, d'alt risc, relacionats amb un 70% dels càncers cervicals (coll d'úter), i també contra els tipus 6 i 11, relacionats amb les berrugues genitals (condilomes). La seva aplicació ha de realitzar-se abans de la primera relació sexual.

Qui s'ha de vacunar?:

Actualment hi ha disponibles dues vacunes que prevenen la infecció pels virus del papil·loma associats amb més freqüència a la producció de càncer de coll uterí, vagina, vulva, anus i penis, cosa que permetrà prevenir més del 70 % d'aquests càncers.

Està en procés d'estudi i de discussió la determinació sobre els grups d'edat i sexe –si només a nenes-, a què s'ha de recomanar la vacunació sistemàtica. No obstant això, hi ha un gran consens en la prioritat d'incorporar la vacuna contra el papil·lomavirus en el calendari de vacunacions infantils en nenes d'una edat entre els 9 i els 14 anys.

La vacunació de les nenes adolescents ha estat recolzada per les societats científiques espanyoles, aplicant-se en tres dosis separades per un interval de dos mesos entre la primera i la segona dosi, i de quatre mesos entre la segona i la tercera.

La decisió de vacunar a les escoles només a les noies d'entre 11 i 12 anys es va prendre davant de la controvèrsia entorn a si la vacuna perd eficàcia una vegada la dona ja ha tingut relacions sexuals. A Catalunya, el 27% de les noies de 14 anys ja ha mantingut almenys una relació sexual.

El Departament de Salut, després de considerar la situació epidemiològica del càncer de cèrvix i el conjunt d'activitats preventives que es duen a terme, ha decidit finançar la vacuna en el marc del programa de vacunacions sistemàtiques en nenes de sisè de primària. En la resta d'edats, no es finançarà amb fons públics.

És segura la vacuna del VPH?:

Les vacunes disponibles són segures. Han estat autoritzades per les agències reguladores (EMEA i AEMPS). Les vacunes no contenen virus vius i no poden produir infecció. Els assaigs

clínic realitzats en desenes de milers de persones han demostrat un bon perfil de seguretat, equiparable a altres vacunes. Les reaccions adverses observades amb més freqüència són reaccions locals lleus en el lloc d'inoculació (dolor, envermelliment i inflamació), mal de cap i, amb menys freqüència, febre moderada.

Les vacunes han demostrat una gran eficàcia profilàctica de pràcticament el 100% per evitar la infecció pel tipus de VPH que contenen, que no són les més de cent varietats que existeixen. La durada de la seva protecció es desconeix. De moment, està demostrada entorn dels sis anys (temps en què s'ha fet seguiment en els estudis efectuats fins ara). No se sap encara si caldrà administrar dosis de reforç per mantenir la protecció a llarg termini.

Què es fa a l'estat espanyol i a d'altres països?

Totes les comunitats autònomes de l'estat espanyol han incorporat la vacunació del VPH en els seus calendaris de vacunes amb certes variacions en la franja d'edat de les nenes.

En altres països com Àustria, Alemanya, Itàlia, Regne Unit, Portugal, França, Bèlgica, Dinamarca, Suècia, Grècia, Suïssa, Luxemburg i Holanda també han inclòs la vacunació en els calendaris. En total, està aprovada a 15 països de la Unió Europea i a 57 de la resta del món, entre els quals es troben Austràlia, Estats Units i Canadà.

**Sílvia Benito Nenesich,
mare d'una d'Els Últims del Niu,
d'un d'Els Tronats del Pompeu,
i d'un Terrícola**

Aquesta vegada tenia l'encàrrec de triar una història que tractés el tema de la coeducació. Què tal una poesia en castellà de Carmen Gil? Parla de la llibertat d'escollir, de la possibilitat de ser o fer el que vulguis, les feines no venen determinades per ser noi o noia, ... depèn de tu! De cadascú de nosaltres!

*El fantasma Antón
es amo de casa,
;trabaja un montón!
Limpia, barre, frota,
frieg a y saca brillo.
No queda una mota
en todo el castillo.*

*El brujo Edelmiro
es muy hacendoso:
le ha hecho un vestido,
la mar de gracioso...
... de tela de araña
a su hermana bruja.
;No lo hay con más maña
dándole a la aguja!*

*No le gusta al coco Roco
jugar al fútbol ni un poco,
porque le aburre un montón
dar patadas al balón.
Es su afición favorita
jugar a las comiditas.
Sueña que en un restaurante
será el chef más importante.*

*La dragona Sixta
juega a la pelota.
Es gran futbolista
y hoy estrena botas.
Con mucha destreza
-llueva o haga sol-
le da de cabeza:
;siempre mete gol!*

*La momia es,
desde el invierno,
Presidenta del Gobierno.
Busca día y noche el modo
de hacer felices a todos.
Ella y su amiga Patricia,
que es Ministra de Justicia,
se entregan a la labor
de hacer el mundo mejor.*

*La bruja Maruja espera
convertirse en camionera:
tener un camión violeta
y recorrer el planeta.
Llevar, moviendo el volante,
una vida emocionante.
Conocer a mucha gente
y sitios muy diferentes.*

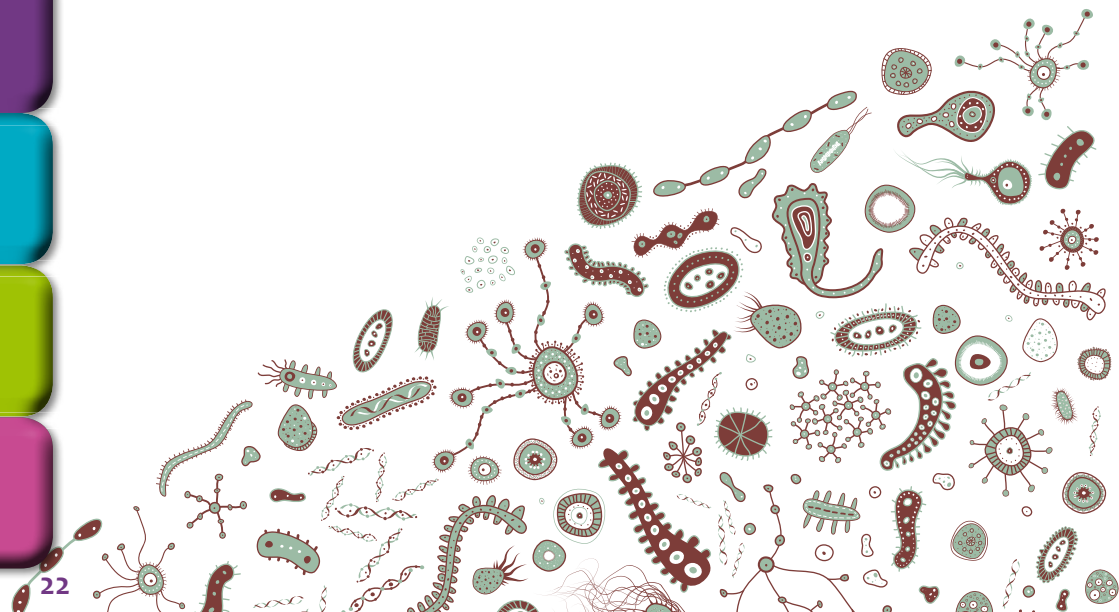
*El lobo Raúl
tiene una muñeca
con el pelo azul,
coletas y pecas.
Al salir la luna
le canta una nana,
la arrulla y la acuna
hasta la mañana.*

*Este es el hado Avelino,
Quiere ser hado madriño
y hacer los sueños posibles.
;Es un hado muy sensible!
Famoso por su ternura,
te habla con mucha dulzura.
Tiene el corazón muy blando.
y llora de vez en cuando.*

**Autora: Carmen Gil
(<http://www.poemitas.com/>)**

*La vampira Inés,
con casco amarillo,
levanta un chalet
ladrillo a ladrillo.
Desde el mes de abril
tiene un nuevo oficio:
peón albañil
en un edificio.*

*La princesita Ramona
está ya hasta la corona
de esperar, de enero a enero,
a un príncipe azul soltero.
Un día se compra un loro,
se va a buscar un tesoro...
Y ahora es pirata valiente
con levante o con poniente.*

EL MÈTODE GRÖNHOLM

Fins al passat mes de febrer es va tornar a representar al Teatre Poliorama la famosa obra d'en Jordi Galceran, després d'una exitosa gira mundial. Si algú encara no l'ha vista, aquesta obra, que no dubti a fer-ho si en té l'ocasió (esperem que n'hi hagi una nova oportunitat de veure damunt l'escenari Lluís Soler, Jordi Boixaderas, Roser Batalla i Jordi Díaz, dirigits per en Sergi Belbel).

El mètode Grönholm ha constituït el major èxit del teatre català dels darrers anys. Una aventura que va començar tímidament fa 8 anys a la petita Sala Tallers del Teatre Nacional de Catalunya i que es va instal·lar durant diverses temporades al Teatre Poliorama. La gran acceptació que va tenir l'obra per part del públic ha permès que aquest text hagi estat traduït a diversos idiomes i que la seva versió teatral hagi estat representada en diversos escenaris arreu del món.

En el Club de lectura de la Biblioteca Garcilaso vam llegir el passat mes de gener aquest text. Alguns dels membres del club no l'havien vist representada i els sobtava que aquells que l'havíem pogut veure damunt de l'escenari comentessin que es tractava d'una obra molt divertida. Compartien la mateixa sorpresa que van experimentar el seu autor i el seu director el dia de l'estrena en constatar les rialles i aplaudiments del públic, doncs el text original és tremendament dur i desprietat. En aquest sentit, cal remarcar el treball dels actors i del director, que accentuen els aspectes còmics, sense amagar la cruïsa del text ni desvirtuar-ne el seu missatge. Ans al contrari, gran part de l'èxit d'aquesta obra roman en aquest tractament humorístic d'un text que, llegit, no resulta tan còmic.

Qui més, qui menys, coneix mínimament l'argument de l'obra. Un grup de candidats a un càrrec d'alt executiu en una gran multinacional es veuen sotmesos a un seguit de proves que els obliguen a competir entre ells de forma desprietada. Durant la tertúlia en el Club de lectura es va debatre intensament al voltant de l'actual món de l'empresa: la duresa dels processos de selecció, les exigents condicions de treball, la forta competitivitat, l'explotació laboral... Tanmateix aquesta obra va ser escrita abans de la profunda crisi econòmica que vivim actualment, i el seu autor confessava en una entrevista que potser avui dia escriuria un altre tipus de text

amb quatre llicenciats amb màster com a protagonistes lluitant entre ells per un modest contracte.

De tota manera, l'obra transcendeix pròpiament el món de l'empresa i posa en evidència, a més de la ferotge competitivitat i l'ambició desfermada, molts dels mals que patim en una societat que sembla també viure una profunda crisi de valors: la fragmentació de la identitat, l'anihilament de la privacitat, l'individualisme feroç, la manca d'ètica... Només cal veure alguns dels programes de televisió de més audiència i obtindrem un retrat d'una societat que sembla haver oblidat les més elementals nocions que marca el sentit comú.

La clau de l'èxit de El mètode Grönholm radica en la seva contemporaneïtat, tant pel que fa al seu contingut com pel que fa a la seva forma. Amb un bisturí ben esmolat, autor, actors i director, disseccionen el cos malalt de la nostra societat de l'abundància, però, el seu gran encert radica en què ho fan amb un sentit de l'humor que ens serveix d'escut protector davant del drama al qual assistim. Ara per ara, l'únic protector possible...

Actualment en el Teatre Poliorama s'està representant una obra que també gosa de molt bones crítiques i que va obtenir un gran èxit quan es va estrenar a França: Petits crims conjugals. La parella Ramon Madaula i Laura Conejero, ja van fer fruit al públic amb una obra anterior també centrada en el món de la parella, El llibertí. Apa, deixeu-vos estar per una nit de Grans Hermanos i sucedanis per l'estil i passeu una bona estona asseguts en una còmoda butaca de teatre!

Antoni López,
pare d'una Toquem el cinc i d'una
Ja som verds i verdes!

MAKIZUSHI

INGREDIENTS (per fer-ne 10 o 15 peces):

4 tasses d'arròs de gra rodó

1 cullereta de sucre

1 cullereta de sal

4 culleres de vinagre d'arròs

1 cogombre tallat en forma longitudinal

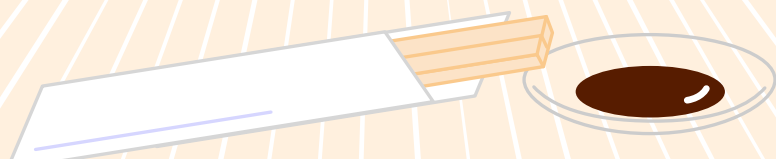
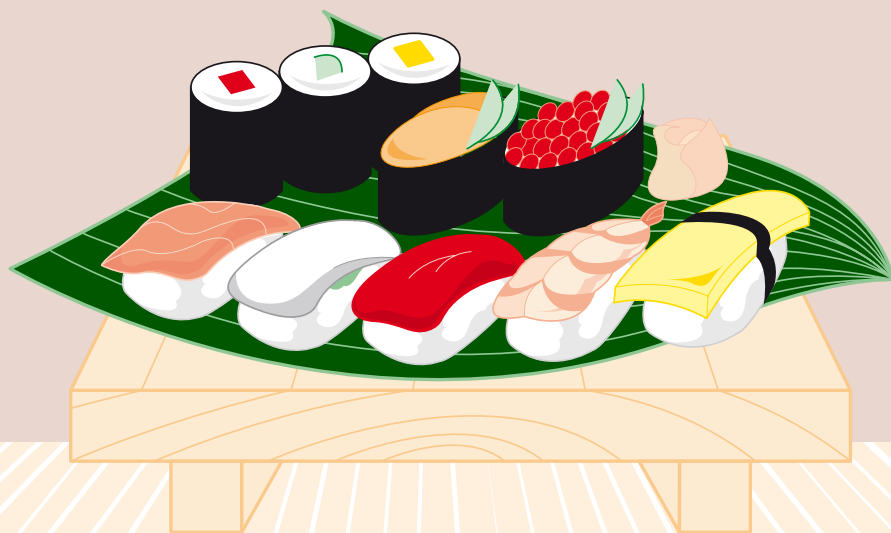
2 ous

2 culleretes de sucre (per a la truita)

10 kanikama (varetes de cranc)

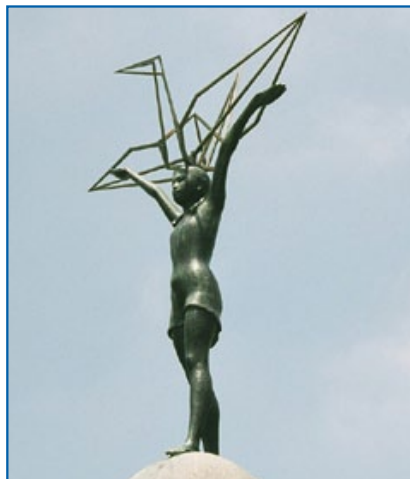
4 fulles d'alga (nori)

Salsa de soja, gíngebre (gari) i wasabi per acompanyar (opcional)

ELABORACIÓ:

1. Renteu l'arròs amb aigua en un colador fins que aquesta surti ben clara.
2. Poseu l'aigua i l'arròs en un cassó. A continuació, poseu-ho tot a bullir fins que l'aigua sigui a punt de sortir-se.
3. Apagueu el foc i deixeu reposar uns 10 minuts. Durant tot el procés de cocció i repòs de l'arròs, és preferible que no retireu la tapa.
4. Passats els 10 minuts, retireu la tapa i deixeu reposar de 5 a 10 minuts més.
5. Mentrestant, poseu a escalfar (fins a dissoldre's) la sal, el sucre i el vinagre d'arròs.
6. Una vegada que l'arròs hagi reposat, col·loqueu-lo en un bol. Tot seguit, ruixeu-lo amb la barreja preparada en el punt anterior. Barregeu a poc a poc fins que l'arròs en quedi ben xop.
7. Deixeu aleshores l'arròs tapat amb un drap humit perquè no es ressequi i deixeu-lo refredar.
8. Tal·leu el kanikama longitudinalment en dues meitats. Bateu els ous amb el sucre en un petit bol i feu una truita. Tal·leu-la en varetes llargues.
9. Poseu una fulla nori damunt d'una estora de bambú (makisu). Mulleu-vos les mans i esteneu una fina capa d'arròs sobre la fulla nori, cobrint-la gairebé íntegrament. Col·loqueu-hi tots els ingredients (cogombre, truita, kanikama) en el centre longitudinalment.
10. Enrotlleu l'estora de bambú, prement cap a endavant fins a formar un cilindre. Premeu el cilindre amb l'estora de nou fermament i retireu-lo. Repetiu aquesta operació per crear més cilindres.
11. Poseu en el congelador els cilindres de sushi uns 10 o 15 minuts per facilitar el tall posterior.
12. Traieu els cilindres i tal·leu-los en 6 trossos iguals cadascun, mullant i netejant el ganivet cada vegada que hagueu de realitzar un tall.
13. Finalment, serviu els maki acompanyats de salsa de soja, més wasabi i gíngebre adobat (gari) i bon profit!

El 6 d'agost de 1945, els Estats Units va tirar la bomba atòmica a Hiroshima (el Japó), per acabar la Segona Guerra Mundial. La Sadako Sasaki només tenia dos anys quan la bomba va caure a la seva ciutat. Als nou anys se li va detectar leucèmia, una malaltia causada per la irradiació de la bomba. Quan estava a l'hospital una amiga seva li va portar una *grulla* de paper i li va explicar la història. Els japonesos creuen que la *grulla* viu mil anys. Si una persona malalta fa mil *grulles* de paper, els déus li concediran un desig. Les *grulles* van fer augmentar l'esperança a la Sadako però va morir l'octubre de 1955 quan ja havia fet 644 *grulles* de paper.

Els amics i companys de la Sadako van continuar la seva missió i van completar les mil *grulles*.

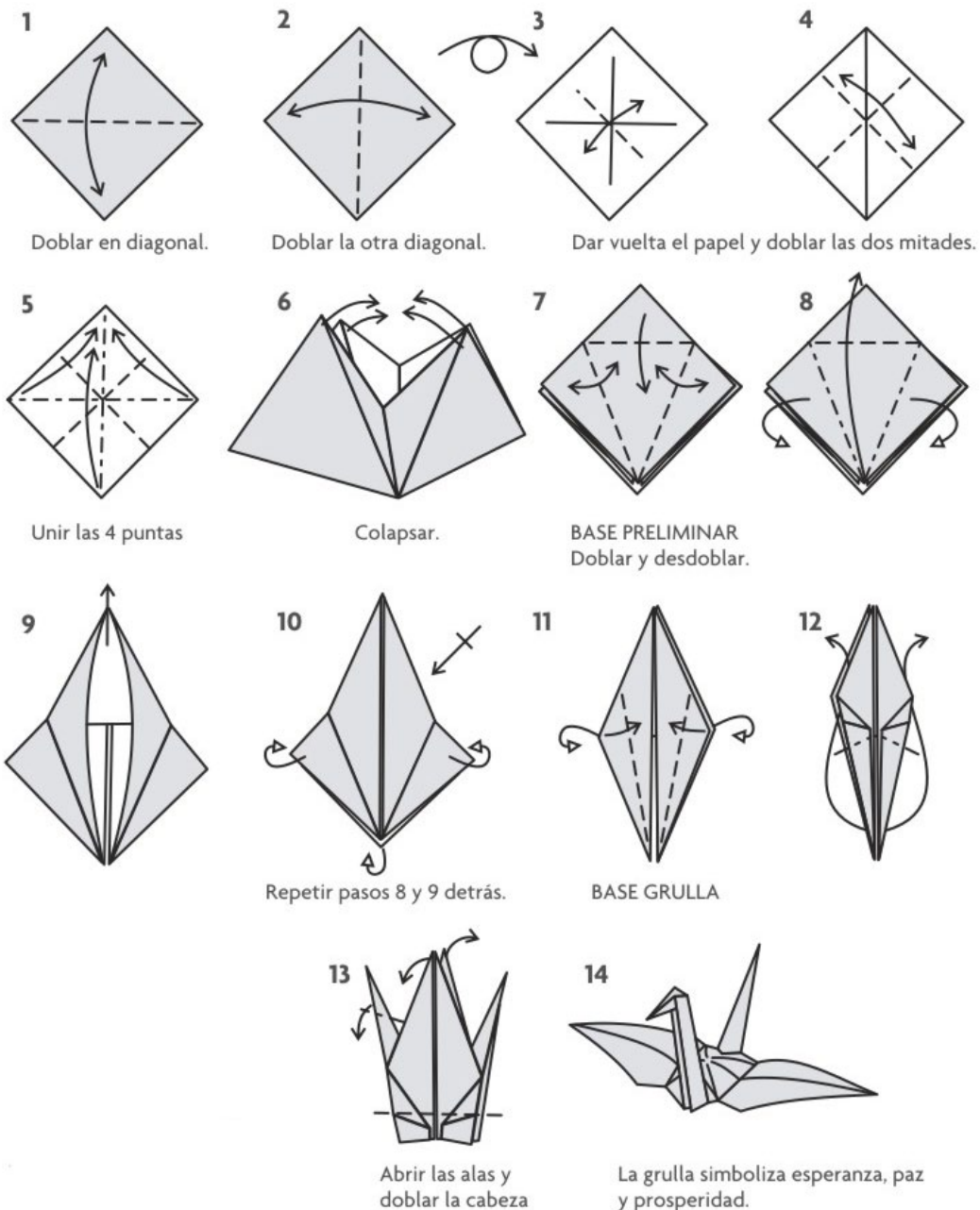
Amb l'esperança que es pogués evitar la guerra en el futur, els nens van obtenir diners per construir un monument a la Sadako i les seves *grulles*.

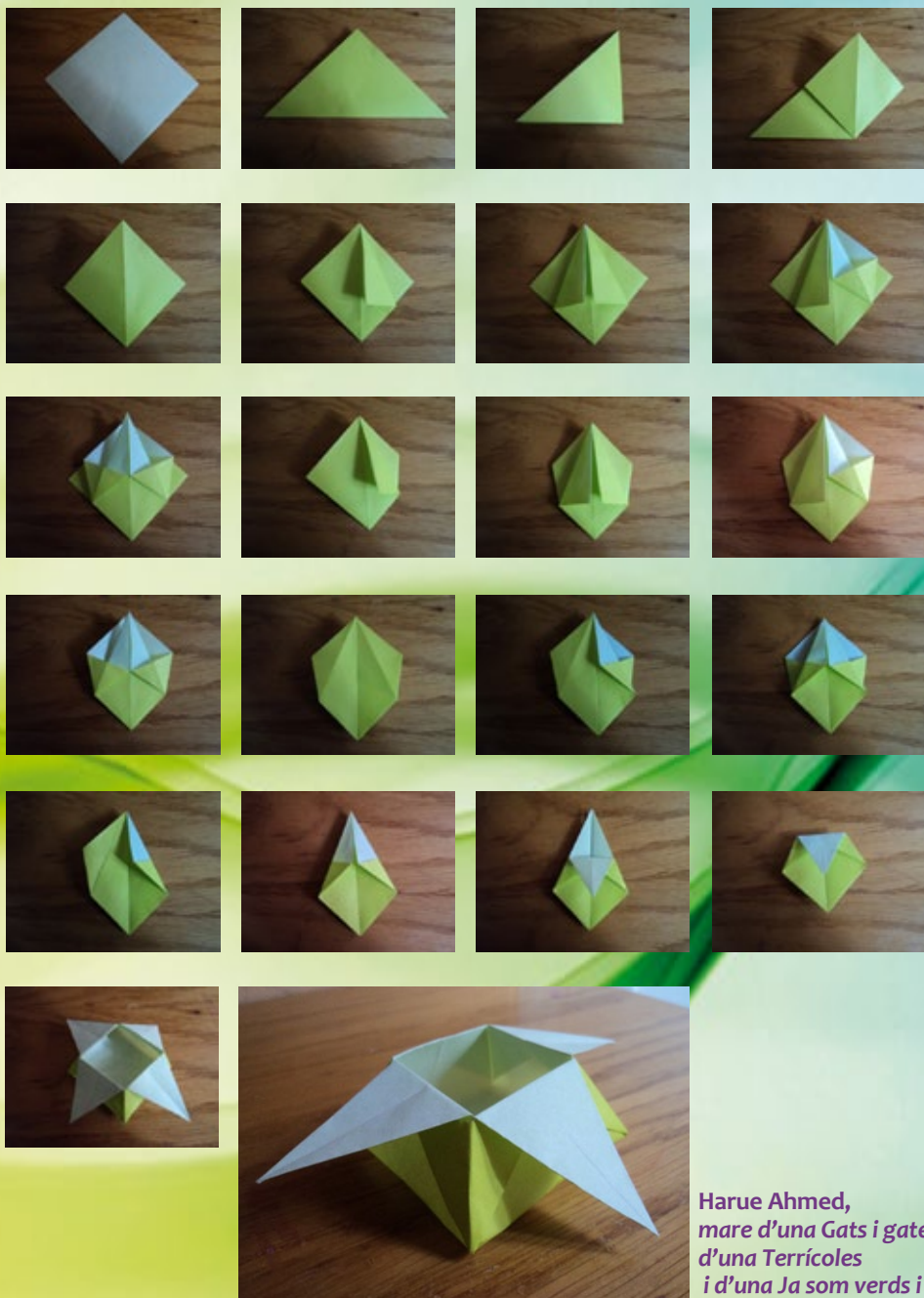
Ara hi ha una estàtua d'una nena sostenint una *grulla* daurada amb els braços oberts al Parc de la Pau a Hiroshima. Cada 6 d'agost, el dia de la Pau, el monument s'omple amb *grulles* de paper que envia gent de tot el món.

Amb motiu del desastre de l'11 de març al Japó, molts japonesos han recordat la història de la *grulla*. En aquest país simbolitza esperança, pau i prosperitat. Si vols fer tu també la teva *grulla*, aquí t'expliquem com fer-ho.

També pots participar al projecte de "Las 1000 grullas". La Makiko només demana que li enviïs una foto de la teva *grulla* per animar la gent del seu país. Pots enviar-la a: las100ogrullas@gmail.com
I si vols veure la seva web connecta't a <http://las100ogrullas.wordpress.com/>

Harue Ahmed,
mare d'una Gats i gates,
d'una Terrícoles
i d'una Ja som verds i verdes

HAN COL.LABORAT

COORDINACIÓ:
Nuria Catalan Arbós i Ester Hidalgo.

REDACCIÓ:
Nuria Catalan, Albert Batlles, Daniel Gabarró,
Ada Arbós, Ester Hidalgo, Sílvia Benito, Antoni López,
Harue Ahmed, Gemma Sánchez i l'equip de mestres
i alumnes.

CORRECCIÓ:
Ada Arbós, Rosa Larraga, Toni López i Marta Bes.

FOTÒGRAFS CARNESTOLTES:
Audra Bernadette (Ja Som Verds i Verdes - Dofins i Taurons),
Glòria Abellán (26 Segons - Terrícoles), Artur Taltavull
(Ja Som Verds i Verdes - Terrícoles) i Lois Vilariño, pare
d'una "Tronada del Pompeu"

PORTADA:
Samarretes dissenyades pels alumnes de 6è Els últims del niu.

DISSENY I MAQUETACIÓ:
Gemma Sánchez.

IMPRESSIÓ:
Dilogic

IMPREMTA FLYERS LOWCOST

3.000

Folletons
10x21 cms
color 2 cares 135 gr.

per
només **86€**

iva no inclòs

10 ANYS

reprografia

disseny

retolació

impremta

Dilogic

www.dilogicsl.com

c. puerto príncipe, 7 08027 bcn
(costat plça. maragall)

93 340 22 18